

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Alžběta Kerberová: Leoš Janáček a jeho sborová tvorba

FHS UK Praha 2008

Téma práce je velmi zajímavé a navíc vychází z autorčiny osobní zkušenosti s interpretací sborové tvorby Leoše Janáčka.

Studie obsahuje dvě kapitoly, které se zabývají životem a rodovými kořeny Leoše Janáčka a dále kapitoly, kde autorka rozebírá mužské a ženské sbory. Na závěr je doplněna kapitolou s hudebními pojmy a diskografií.

Již samotný cíl práce zde těžko hledáme, autorka se v úvodu stručně vyjadřuje, že chce přiblížit sborovou tvorbu L. Janáčka širšímu publiku. Píše však, že práce „nemůže být hlubokým a detailním muzikologickým rozbohem“ (str. 5). Nabízí se tedy otázka, čím vlastně práce je? Metodologie dané studie zde není rozebrána a je velmi obtížné sledovat, jak přesně autorka při psaní postupovala.

Stěžejní jsou patrně kapitoly 4 a 5, kde se snaží rozebrat mužské a ženské sbory Leoše Janáčka. Těžiště práce je zřejmě v kapitole o mužské sborové tvorbě. Je však otázkou, proč autorka zvolila právě tento způsob výkladu a interpretace dané tvorby. Z čeho vlastně vychází? Jedná se o její vlastní interpretaci? Pokud ano, o co ji opírá? Není zde uvedeno, která část vychází z literatury a která je vlastní úvahou, rozbohem. Stejně tak by zde mělo být uvedeno, že se jedná o určitý způsob interpretace (který pravděpodobně autorka zná z vlastní sborové praxe). Nicméně jiný sbor a sbormistr by mohl mít úplně jinou interpretaci (to by mohl být námět pro další zpracování tématu – rozhovory s větším množstvím interpretů, což by mohla být v tomto případě snazší cesta vzhledem k tomu, že autorka není studentkou hudební vědy).

Studie popisuje sborovou tvorbu Leoše Janáčka, zejména mužské sbory. Je však škoda, že se autorka více nevěnuje kapitole o ženských sborech, která je poměrně zdařilá, ale stručná. Nicméně je znát, že s tím má autorka vlastní interpretační zkušenost. Nabízí se také

otázka, proč zde nejsou uvedeny smíšené sbory, které také tvoří zajímavou kapitolu tvorby Leoše Janáčka.

K obsahu práce ještě několik připomínek a dotazů:

- Str. 13 /ad Pavel Křížkovský – co znamená „zakladatel české hudby“? (dalo by se říct, že byl jedním ze zakladatelů vrcholného českého sborového zpěvu, ale výraz zakladatel české hudby může být poněkud zavádějící).
- Kapitola 7. Hudební pojmy – proč autorka vybírá právě tyto výrazy? Některé totiž v textu vůbec nejsou zmiňovány a naopak v textu najdeme i jiné, které nejsou v příloze vůbec uvedeny (např. skladba Potulný šílenec obsahuje 18 tempových změn a zde jsou vysvětleny jen některé). Navíc jsou některé rozebrány dopodrobna a jiné velmi stručně a není též jasné, proč to tak je.
- Přílohy nemají návaznost na text a je otázkou, proč tu vlastně jsou.
- Také zde chybí partitury rozebíraných skladeb (i třeba jen v elektronické příloze), aby pomohly posuzovateli udělat si celkový dojem o skladbě. Autorka totiž při rozboru používá pouze některé části partitury.

Další připomínky se týkají formálních záležitostí práce. Především je velká škoda, že zde najdeme velké množství pravopisných chyb a překlepů. Autorka zřejmě odevzdávala práci ve spěchu a nevěnovala tomu velkou pozornost. Jazyk, který v práci používá obsahuje velké množství archaických výrazů, nevlastních našemu vyjadřování (např. str. 11 „protivné události“; str. 12 „potomní charakter“; str. 12 „sdostatek“ apod.). Stejně tak se zde objevují slova a slovní spojení spíše literárního než vědeckého charakteru. Jedná se tedy pravděpodobně o výrazy, které byly přejaté z literatury, autorka zde však necituje použité zdroje, což považuji za velký nedostatek.

S tím souvisí problém citací v práci obecně. U většiny doslovných citací zde chybí stránka, v dalších částech práce, kde je evidentní, že autorka citovala literaturu, odkazy chybí úplně. V přehledu literatury jsou také velké nesrovnalosti a hrubé chyby. V seznamu nejsou uvedena jména, která nacházíme citovaná v textu (např. Kunc, Křížkovský, Plavec, Šmolík, Veselka apod.) a naopak v seznamu jsou uvedeny tituly autorů, které v textu nenajdeme (např.: Honolka, Ocetek, Sovová, Štědroň, Telec, Trkanová, Tučapský). Je s podivem, že v přehledu literatury nenajdeme ani habilitační práci prof. Mátle (vedoucího této bakalářské

práce), která nese název: „Interpretační problematika mužských sborů Leoše Janáčka“. Obecně lze říci, že autorka má v práci s odbornou literaturou velké nedostatky.

Závěr: nápad předložené bakalářské práce je zajímavý, ale nedotažený. Je opravdu velká škoda, kolik je zde chyb a problémů. I přes uvedené výtky však doporučuji práci k obhajobě. Nechávám celkové hodnocení na zvážení komise dle průběhu obhajoby a na základě toho, jak bude autorka schopna reagovat na uvedené výtky. Navrhuji 20 – 22 bodů.

V Praze 8. října 2008

PhDr. Markéta Habermannová, Ph.D.